

Zpráva o výsledcích finančních kontrol za rok 2011

Souhrnné zhodnocení výsledků finančních kontrol zajišťovaných orgánem veřejné správy a přiměřenosti a účinnosti zavedeného systému finanční kontroly zahrnuje:

1. zhodnocení výsledků řídicí kontroly podle § 26 a 27 zákona o finanční kontrole (příloha č. 2), výsledků interního auditu podle § 28 a 29 zákona o finanční kontrole (příloha č. 3) a přiměřenosti a účinnosti vnitřního kontrolního systému ve smyslu § 25 zákona o finanční kontrole

a) *Vytváření podmínek pro příznivé kontrolní prostředí v orgánu veřejné správy.*

Strategické záměry a cíle Kraje Vysočina vycházejí z Programu rozvoje Kraje Vysočina a z dalších dlouhodobých koncepcí, strategií, záměrů a zásad v oblasti vzdělávání, zdravotnictví, dopravy, územního plánování, cestovního ruchu, krizového řízení, životního prostředí a informatiky. Tyto materiály jsou vyhodnocovány a aktualizovány. Kontrolní funkci plní také výbory zastupitelstva kraje.

Strategické prostředí krajského úřadu je zarámováno vizí, prioritami krajského úřadu a soustavou strategických cílů, které se prostřednictvím akčních plánů rozpadají na konkrétní měřitelné úkoly pro jednotlivé odbory. Je tak splněna základní podmínka pro fungování vnitřního kontrolního systému, a to je stanovení cílů na strategické úrovni. Jde o systematický proces přijímání, naplňování, sledování a vyhodnocování strategických cílů úřadu za využití Portálu strategického řízení. Kontrolní prostředí pozitivně ovlivňují zejména strategické cíle působící na hospodárné, efektivní a účelné využívání veřejných prostředků, na sledování provozních ukazatelů a také na naplňování přijatého Etického kodexu úřadu.

Základní rámec pro kontrolní prostředí na krajském úřadu vytváří organizační řád Krajského úřadu Kraje Vysočina, který vymezuje a odděluje odpovědnosti a pravomoce jednotlivých útvarů úřadu. Organizační řád je dále aplikován prostřednictvím pracovních náplní jednotlivých zaměstnanců. Odpovědní zaměstnanci mají pověření ke kontrole a přezkušování účetních dokladů na pozicích příkazce operace, správce rozpočtu, hlavní účetní, čímž je nastaveno oprávnění a odpovědnost konkrétních osob za příslušné operace.

Konkrétní podmínky pro příznivé kontrolní prostředí na Krajském úřadu Kraje Vysočina vytváří oprávnění a povinnosti nastavené ve vnitřních předpisech úřadu, zejména ve:

- směrnici k zajištění kontrolní činnosti,
- směrnici k oběhu a přezkušování účetních dokladů,
- směrnici k provádění pokladních operací,
- směrnici o účtování, oceňování a evidenci majetku a závazků Kraje Vysočina,
- příkazu ředitele k provedení inventarizace,
- příkazu ředitele, kterým se upravuje postup předkládání písemností k podpisu.

Další podmínky ve specifických oblastech upravuje směrnice k užívání a kontrole užívání informačních a komunikačních technologií Kraje Vysočina, směrnice o poskytování cestovních náhrad při tuzemských a zahraničních pracovních cestách, směrnice o uplatňování daně z přidané hodnoty, směrnice upravující evidenci přítomnosti na pracovišti a evidenci pracovní doby, směrnice upravující přidělování a užívání mobilních telefonů a SIM karet a další.

Znalost zásad a principů finanční kontroly podporuje modul „Finanční kontrola ve veřejné správě“, kterým prochází v rámci vstupního vzdělávání povinně každý nový zaměstnanec úřadu. Toto vzdělávání krajský úřad zajišťuje i pro pracovníky obcí II. a III. stupně. Další vzdělávací aktivity jsou zaměřené např. do oblasti nastavení a aplikace kritérií 3E (hospodárnost, efektivnost, účelnost).

Příznivé kontrolní prostředí podporuje i aplikace modelu CAF (Common Assessment Framework) vycházející ze sebehodnocení kvality činnosti úřadu. Implementace modelu CAF probíhá na krajském úřadu od roku 2006.

Kontrolní prostředí uvnitř úřadu ovlivňuje i činnost oddělení vnitřní kontroly, které vykonává dílčí vnitřní kontroly zaměřené na soulad činností pracovníků krajského úřadu s právními předpisy a zajišťuje evidenci a podporu procesů při řešení stížností. Jsou vytvořeny vhodné podmínky pro nezávislou a objektivní činnost interního auditu, který hodnotí účinnost systému řízení rizik, řídící a kontrolní procesy, správu a řízení krajského úřadu a navrhuje opatření ke zdokonalení systému a eliminaci rizik. Kontrolní prostředí směrem k externím subjektům nejvýznamněji formuje činnost odboru kontroly.

b) Systém posuzování závažnosti rizik spojených se zajišťováním stanovených úkolů a schválených cílů orgánu veřejné správy.

Postupy pro řízení rizik jsou na Krajském úřadě Kraje Vysočina systematicky nastaveny od roku 2005 a jsou podpořeny interně vytvořenou softwarovou databází. Vedoucí odborů a samostatných oddělení jsou zodpovědní za pravidelnou aktualizaci rizik v databázi, doplňování nových rizik a dále za navrhování opatření ke snížení či eliminaci rizik. Na výzvu ředitele úřadu dochází jednou ročně k hromadné aktualizaci databáze rizik krajského úřadu. Poslední aktualizace, reflektující změny, které nastaly v průběhu roku 2011, proběhla na počátku roku 2012. Na jejím základě zpracovává oddělení interního auditu roční zprávu o řízení rizik, která je předkládána řediteli krajského úřadu.

Řízením rizik se v průběhu roku zabývají příslušní zodpovědní vedoucí zaměstnanci. V rámci manažerské kontroly průběžně identifikují, kvantifikují a realizují opatření k řešení rizik, zejména u běžných, provozních činností. Rizika související s jednotlivými finančními výdajovými a příjmovými případy jsou řízena operativně pověřenými pracovníky realizací předběžné, průběžné a následné řídicí kontroly v souladu s ustanoveními zákona o finanční kontrole.

Zvláštní pozornost je věnována rizikům souvisejícím se správou a čerpáním finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie. Například v oblasti nastavování postupů při administraci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost probíhala v minulém období spolupráce mezi věcně příslušným odborem a oddělením interního auditu.

Identifikací potenciálních rizik a navrhováním opatření ke snížení nebo eliminaci těchto rizik se standardně zabývají pracovníci interního auditu při výkonu konkrétních auditních zakázek. Identifikovaná rizika a navrhovaná opatření jsou předmětem závěrečných auditních zpráv. Vedení krajského úřadu běžně zadává pracovníkům interního auditu provedení ad-hoc interních auditů, které jsou zaměřeny zejména na posouzení aktuálních rizik. Nad rámec běžné agendy

řízení rizik, zpracovává oddělení interního auditu analýzu rizikovosti, která slouží k sestavení střednědobého plánu auditní činnosti.

c) Odpovědnost příslušných vedoucích a ostatních zaměstnanců orgánu veřejné správy.

Pravomoci a odpovědnosti jednotlivých vedoucích a ostatních zaměstnanců jednoznačně vymezuje organizační řád a pracovní náplně. Systém dále dotváří soustava vnitřních předpisů Krajského úřadu Kraje Vysočina.

Povinnosti zaměstnanců kraje a uvolněných členů zastupitelstva kraje, kteří se bezprostředně podílejí na účetních případech od jejich nařízení, přezkoušení a kontrole až po zaúčtování a archivaci účetních dokladů, závazně upravuje směrnice k oběhu a přezkušování účetních dokladů a také interní předpisy orgánů kraje (pravidla rady kraje, zásady zastupitelstva kraje). Jsou vytvořeny standardizované postupy aktualizace a řízení změny těchto dokumentů.

Provádění řídicí kontroly podle zákona o finanční kontrole probíhá na základě pověření konkrétních pracovníků funkcemi příkazce operace, správce rozpočtu a hlavní účetní. Souhrn pověření, tzv. „přehled pověření ke kontrole a přezkušování účetních dokladů“, jednoznačně určuje osoby odpovědné za výkon řídicí kontroly a vymezuje rozsah jejich oprávnění (dle příslušných paragrafů a položek v rámci jednotlivých kapitol rozpočtu kraje). Je zajištěna oddělenost funkcí, dodržení zásady čtyř očí, vzájemná zastupitelnost pracovníků pověřených výkonem řídicí kontroly, stejně jako pravidelná aktualizace pověření, za kterou je odpovědný odbor ekonomický.

Plnění povinností souvisejících se zajištěním řídicí kontroly podle zákona o finanční kontrole ve veřejné správě pravidelně prověřují pracovníci oddělení interního auditu v rámci své auditní činnosti. A to zejména ve smyslu dostatečnosti a funkčnosti nastavení vnitřního kontrolního systému.

d) Zajištění informačních funkcí v rámci systému finanční kontroly zavedeného v orgánu veřejné správy.

Informační funkce systému finanční kontroly se uskutečňuje v rámci předběžné řídicí kontroly a v rámci systému veřejnosprávních kontrol. Konkrétní postupy pro zajištění informační funkce v rámci předběžné řídicí kontroly upravuje zejména směrnice k oběhu a přezkušování účetních dokladů. V rámci systému veřejnosprávních kontrol jsou konkrétní postupy pro plnění informačních funkcí stanoveny směrnicí k zajištění kontrolní činnosti.

Kontrolní činnost krajského úřadu je koordinována prostřednictvím předkládání a schvalování pololetních plánů kontrol jednotlivých odborů a samostatných oddělení, např. v návaznosti na kontrolní zjištění či případné požadavky ze strany ústředních správních úřadů. Vyhodnocení kontrolní činnosti jednotlivých odborů a samostatných oddělení je prováděno v pravidelných pololetních intervalech a předkládáno řediteli krajského úřadu.

Informační podporu pro rozhodovací, ale i kontrolní procesy poskytuje datový sklad. Prostřednictvím datového skladu je možno rychle získat a analyzovat požadované aktuální informace z oblasti ekonomiky a rozpočtování kraje, příspěvkových organizací, provozu krajského úřadu, dotačních titulů, integrovaného záchranného systému apod. Datový sklad tak poskytuje rozsáhlou podporu pro manažerské rozhodování, protože umožňuje aktuální a velmi detailní pohled na jednotlivé veřejné výdaje a příjmy, a to i v agregovaných a předem nastavených i ad hoc analytických pohledech.

Informační funkce interně-auditorské činnosti vychází ze statutu interního auditu. Roční i střednědobé plány interních auditů podléhají schválení ředitele úřadu. Zprávy z vykonaných interních auditů jsou projednávány s vedoucími pracovníky auditovaných útvarů a s ředitelem úřadu. Kromě toho oddělení interního auditu každoročně předkládá řediteli úřadu:

- zprávu o výsledcích činnosti interního auditu, která shrnuje všechny provedené auditní zakázky a aktivity útvaru interního auditu,
- zprávu o aktualizaci a řízení rizik na Krajském úřadě Kraje Vysočina, jejímž účelem je podat informaci o provedené aktualizaci katalogu rizik a obecně o agendě řízení rizik.

e) Zajištění průběžného sledování a prověřování systému finanční kontroly zavedeného v orgánu veřejné správy včetně hodnocení.

Průběžné nezávislé sledování a prověřování systému finanční kontroly zabezpečuje interní audit v rámci provádění konkrétních auditních zakázek, zejména interních auditů, ale i poradenských a konzultačních služeb. Pravidelně, jedenkrát ročně, ve zprávě o výsledcích činnosti interního auditu hodnotí komplexně dostatečnost a účinnost vnitřního kontrolního systému.

Na průběžném sledování systému finanční kontroly se podílejí také klíčoví účastníci na pozicích příkazce operace, správce rozpočtu a hlavní účetní v rámci výkonu každodenní agendy. Zjištěné nedostatky při výkonu řídicí kontroly jsou povinni písemně oznámit určeným osobám.

Provádění veřejnosprávních kontrol (zejména u příspěvkových organizací a příjemců veřejné finanční podpory) upravuje Směrnice k zajištění kontrolní činnosti. Závěry z kontrolních zjištění včetně konkrétních zásadních nedostatků a přehled hlavních opatření uložených či navržených k odstranění zjištěných nedostatků se vyhodnocují pravidelně v pololetních intervalech. Vyhodnocení kontrolní činnosti za jednotlivé věcně příslušné odbory koordinuje oddělení vnitřní kontroly, které toto vyhodnocení předkládá řediteli úřadu. Odbor kontroly vypracovává souhrn nejčastějších nedostatků z provedených kontrol, který předává vedení úřadu.

System finanční kontroly je prověřován také externími kontrolami a audity. Protokoly z externích kontrol a zprávy z externích auditů provedených na Kraji Vysočina, kdy je kraj kontrolovaný/auditovaný subjekt, včetně případných dokumentů o vypořádání zjištěných nedostatků, jsou soustřeďovány v centrální evidenci na oddělení vnitřní kontroly.

f) Dosahování výsledků při zajišťování činnosti a schválených cílů tohoto orgánu včetně realizace doporučení jednotlivých typů interního auditu.

Dosahování stanovených cílů při zajišťování činnosti Kraje Vysočina a krajského úřadu pravidelně hodnotí orgány kraje (zastupitelstvo, rada, výbory, komise) a vrcholové vedení krajského úřadu. Jsou vytvořeny systémy hodnocení jednotlivců nadřizenými pracovníky i hodnocení útvarů ředitelem krajského úřadu a zástupci samosprávy Kraje Vysočina.

Jednou ze skupin cílů jsou cíle strategické. Ty jsou průběžně monitorovány prostřednictvím Portálu strategického řízení úřadu, jsou definovány metriky plnění a periodicky vyhodnocovány na společných poradách vedoucích pracovníků krajského úřadu.

Posuzování realizace dílčích cílů a zejména identifikace rizik, která ohrožují jejich dosahování, je předmětem interně-auditorské činnosti. Auditní činnost oddělení interního auditu je členěna následujícím způsobem:

- auditní ujišťovací zakázky – interní audity, jejichž výstupem je auditní zpráva a podrobná auditní dokumentace;

- poradenské a konzultační služby – poradenské zakázky většího rozsahu s různorodým předmětem a jednorázová konzultační činnost (dle rozsahu může jít např. o účast v projektových týmech, na schůzkách, výměna informací, připomínkování předpisů atd.).

Auditní ujišťovací zakázky

V roce 2011 interní auditoři pracovali na těchto interních auditech:

- audit evidencí
- audit objednávkového systému,
- audit vnitřního kontrolního systému Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost,
- audit poskytování dotací na drobné vodohospodářské ekologické akce,
- audit vybraných smluvních vztahů odboru sociálních věcí,
- audit přidělování finančních prostředků školám a školským zařízením,
- audit procesů administrace dotačních titulů na odboru školství, mládeže a sportu,
- audit nákupu drobné techniky na odboru informatiky.

První dva jmenované audity byly zahájeny v roce 2010, přičemž většina auditních prací byla v tomto roce také provedena. V roce 2011 probíhaly dokončovací práce v závěrečných fázích auditů. Audit evidencí se zabýval prověřením nastavení a popisu procesu tvorby, správy a rušení evidencí ve vnitřních předpisech krajského úřadu (správa životního cyklu evidence). Dále byl zaměřen na prověření využívání a správného vedení vybraného vzorku evidencí. Při auditu auditní tým odhalil nedostatky systémového charakteru, které mají negativní dopad na kvalitu a hospodárnost procesu životního cyklu evidence. Na základě auditu bylo navrženo 6 doporučení, která směřovala do oblasti nastavení systému životního cyklu evidencí a dále do oblasti úpravy stávajícího stavu evidencí (rušení nevyužívaných evidencí, přiřazení správce evidencí, ...).

Audit objednávkového systému se zabýval prověřením existence, adekvátnosti a funkčnosti řídicích a kontrolních mechanismů ve všech fázích procesu objednávání a nákupu zboží a služeb na krajském úřadu (objednávání vzdělávání, propagačních předmětů a dalších komodit a služeb objednávaných přes objednávkový systém). Výstupem auditu bylo 14 doporučení, která se vztahovala především k optimalizaci systémů a eliminaci možných rizik. Jedním ze základních doporučení bylo vytvoření komplexního elektronického systému objednávání zboží a služeb na krajském úřadu a zajištění vazeb mezi tímto systémem a rozpočtem.

Audit vnitřního kontrolního systému Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost byl směřován na prověření systému veřejnosprávních kontrol na místě u příjemců dotací v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. V rámci zjištění, která neměla negativní dopad na výkon agendy, audit navrhl 3 doporučení. Drobná zjištění formálního charakteru byla vyřešena v průběhu auditu a následně v rámci projednání auditní zprávy.

Audit poskytování dotací na drobné vodohospodářské ekologické akce byl zaměřen na prověření vnitřního kontrolního systému poskytování tohoto typu dotací. Účelem auditu bylo podání ujištění o jeho souladu s legislativou a vnitřními předpisy a ujištění o jeho dostatečnosti a účinnosti. Výstupem z auditu bylo 16 doporučení, která vedla do oblasti zvýšení transparentnosti hodnocení žádostí, posílení kontrolních mechanismů a přenastavení monitorovacích indikátorů pro vyhodnocení plnění cílů poskytování dotací.

Audit vybraných smluvních vztahů odboru sociálních věcí měl za cíl prověřit dostatečnost a funkčnost vnitřního kontrolního systému z pohledu hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti vybraných výdajových operací uskutečněných z rozpočtu kraje z kapitoly odboru sociálních věcí. Z auditu vzešla 4 doporučení, jež se vztahovala k odstranění drobných nedostatků při zajišťování podpisů na průvodním listu ke smlouvě a dále k posílení hodnotící komise odborníkem z odboru informatiky v případech, kdy bude předmětem veřejné zakázky nákup informační a komunikační technologie.

Audit přidělování finančních prostředků školám a školským zařízením byl zaměřen na prověření dostatečnosti a účinnosti vnitřního kontrolního systému v procesu poskytování finančních prostředků školám a školským zařízením zřizovaným Krajem Vysočina. V rámci auditních prací neidentifikoval auditní tým žádné selhání systému, a proto nenavrhl žádné nápravné opatření.

Audit procesů administrace dotačních titulů na odboru školství, mládeže a sportu se zabýval posouzením dostatečnosti a účinnosti nastavení vnitřního kontrolního systému v procesu poskytování dotací administrovaných oddělením mládeže a sportu na základě příslušných pravidel Rady Kraje Vysočina. Ze 17 navržených doporučení směřovala většina do oblasti úpravy příslušných pravidel Rady Kraje Vysočina. Realizací doporučení by mělo být dosaženo větší transparentnosti, zachování dostatečné auditní stopy a dodržování příslušných předpisů v procesu administrace dotačních titulů.

Audit nákupu drobné techniky na odboru informatiky se zabývá posouzením dostatečnosti a účinnosti nastavení vnitřního kontrolního systému jak v procesu objednávání a nakupování, tak v procesu zadávání veřejných zakázek malého rozsahu na pořízení drobné techniky na odboru informatiky. Auditní práce započaly na konci roku 2011, předpokládaná doba ukončení auditu je konec února roku 2012.

V rámci činnosti oddělení interního auditu bylo v roce 2011 navrženo celkem 60¹ doporučení směřujících k odstranění zjištěných nedostatků. Doporučení z interních auditů jsou standardně projednávána s ředitelem krajského úřadu a vedoucími pracovníky, kteří jsou odpovědní za auditovanou oblast. Realizace přijatých doporučení z interních auditů je sledována prostřednictvím interní databáze vedené na oddělení interního auditu, od roku 2012 nově prostřednictvím databáze doporučení z interních auditů umístěné na intranetu krajského úřadu. Sledování plnění auditních doporučení průběžně provádí oddělení interního auditu prostřednictvím následných auditů nebo dílčím ověřením.

Poradenské a konzultační služby

V roce 2011 poskytli pracovníci interního auditu poradenství v těchto oblastech:

- řízení rizik na krajském úřadu,
- metodická pomoc obcím a zřizovaným příspěvkovým organizacím,
- zveřejňování veřejných zakázek,
- komunikační strategie,
- zefektivnění podpůrných procesů,
- etický kodex,
- řízení lidských zdrojů v podmínkách Krajského úřadu Kraje Vysočina,

¹ Z toho se celkem 20 doporučení týká interních auditů zahájených v roce 2010. V roce 2011 probíhaly na těchto auditech pouze dokončovací práce v závěrečných fázích auditů.

- analýza dopadů novely zákona o veřejných zakázkách,
- řízení příspěvkových organizací.

Ze strany pracovníků interního auditu je průběžně poskytována metodická podpora v systému řízení rizik krajského úřadu. K evidenci a řízení rizik slouží Databáze řízení rizik a také Portál řízení rizik, který je součástí Portálu strategického řízení. Jedná se o nástroj k podpoře řízení rizik na krajském úřadu, který má sloužit vedoucím pracovníkům (vlastníkům rizik a koordinátorům řízení rizik) k jednodušší práci s riziky a k jejich přehlednějšímu sledování. Aktualizace rizik potvrdila, že máme k dispozici kvalitní technickou podporu k řízení rizik a že všeobecné povědomí o řízení rizik existuje. Nicméně do dalšího období úkol dalšího rozvoje kultury řízení rizik v organizaci stále zůstává aktuální.

Cílem poradenské zakázky metodická pomoc obcím a zřizovaným příspěvkovým organizacím bylo vyhodnotit úroveň metodické a odborné pomoci, kterou poskytuje Kraj Vysočina obcím II. a III. stupně a svým příspěvkovým organizacím. Poradenská zakázka vycházela ze stanovených strategických cílů Krajského úřadu Kraje Vysočina. Oproti předchozímu roku došlo v případě metodické pomoci poskytované obcím k mírnému zlepšení v hodnocení. Úroveň metodické a odborné pomoci poskytované obcím se za pomoci dotazníků směřovaných na města a obce kraje sleduje pravidelně již od roku 2006. Sledování spokojenosti příspěvkových organizací s poskytovanou metodickou pomocí bylo nově zavedeno od roku 2011, proto zatím není možné vyhodnotit trendy, ale pouze dosaženou úroveň.

Smyslem poradenské zakázky zveřejňování veřejných zakázek bylo provést analýzu a následně vyhodnocení zveřejňování veřejných zakázek. Pro analýzu vybral auditní tým veřejné zakázky administrované na odboru majetkovém a odboru dopravy a silničního hospodářství. Z poradenské zakázky vzešlo několik zjištění, která se týkala zejména nejednotnosti zadávaných údajů v aplikaci Softender, což má za následek obtížné vyhledávání zadávaných veřejných zakázek.

Předmětem poradenské zakázky komunikační strategie byla spolupráce oddělení interního auditu s odborem sekretariátu hejtmana na naplnění jednoho ze strategických cílů Krajského úřadu Kraje Vysočina. Tím je zpracování komunikační strategie Kraje Vysočina a Krajského úřadu Kraje Vysočina a její seznámení se zainteresovanými stranami (zaměstnanci, rada kraje, zastupitelstvo kraje, média, spolupracující instituce). Oddělení interního auditu vymezilo oblasti interní komunikace a vytvořilo anketu pro zaměstnance krajského úřadu týkající se jejich spokojenosti s interní komunikací. V současné době se čeká na vyhodnocení jejich výsledků.

Oddělení interního auditu se aktivně podílí na plnění úkolu zefektivnění podpůrných procesů. Ten se váže na projekt Zvýšení kvality řízení Krajského úřadu Kraje Vysočina, tzv. Kvalita 09, a jeho aktivitu č. 3, tj. Zefektivnění systému řízení kvality na krajském úřadu. V rámci této poradenské zakázky spolupracuje oddělení interního auditu na implementaci analýzy, zpracování metodiky procesního řízení a její pilotní realizace do dvou oblastí - pracovní cesta, nepřítomnost zaměstnance.

V rámci plnění strategického cíle „Vypracujeme a představíme nový Etický kodex zaměstnanců kraje Vysočina zařazených do krajského úřadu do 31. 12. 2011" jmenoval ředitel úřadu pracovní tým, jehož členem byl také zástupce oddělení interního auditu. V současné době probíhá poslední fáze vnitřního připomínkování dokumentu.

Oddělení interního auditu bylo osloveno s žádostí o spolupráci v rámci projektu Řízení lidských zdrojů v podmínkách Krajského úřadu Kraje Vysočina, tzv. Kvalita 10. V rámci této poradenské zakázky se oddělení interního auditu podílelo na připomínkování návrhu dotazníku k šetření

spokojenosti zaměstnanců Kraje Vysočina, jehož cílem bylo získat názory zaměstnanců na řízení krajského úřadu a na uplatňovanou sociální politiku. Součástí spolupráce bylo také vyplnění dotazníků administrovaných externím dodavatelem a rozhovory na téma řízení lidských zdrojů se zástupci vybraného zhotovitele.

Oddělení interního auditu se podílí na analýze ekonomických a administrativních dopadů novely zákona o veřejných zakázkách. V rámci této poradenské zakázky pomáhá oddělení interního auditu vyhodnotit funkčnost, bezpečnost a efektivnost procesu zadávání veřejných zakázek v podmínkách budoucí platnosti a účinnosti novelizovaného právního předpisu, a to včetně dostatečnosti podpůrných systémů. Výstupem by měla být komplexní analýza dopadů novely zákona na kraj a krajský úřad, která bude doporučovat způsob zadávání a administraci veřejných zakázek kraje.

Ve vazbě na projekt Zvýšení kvality řízení Krajského úřadu Kraje Vysočina (Kvalita 09), aktivita č. 2: Řízení příspěvkových organizací, jmenoval ředitel úřadu pracovní tým pro implementaci principů řízení a zefektivnění a zkvalitnění řízení příspěvkových organizací zřizovatelem. Členem tohoto týmu je i zástupce oddělení interního auditu. Prostřednictvím této zakázky napomáhá oddělení interního auditu k vytvoření a nastavení administrativní a metodické podpory řízení příspěvkových organizací zřizovaných Krajem Vysočina. Výstupem projektu s termínem dokončení v polovině roku 2013 by měl být fungující Portál pro příspěvkové organizace, pomocí kterého budou komunikovat příspěvkové organizace mezi sebou navzájem a se zřizovatelem, Krajem Vysočina.

V roce 2011 pracovníci interního auditu poskytli jednu formální konzultaci, která byla zaměřena na hodnocení kritérií hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti v příspěvkových organizacích Kraje Vysočina.

2. zhodnocení výsledků veřejnosprávních kontrol vykonávaných podle § 7 odst. 2, 8, 9 a 11 zákona o finanční kontrole včetně zhodnocení přiměřenosti a účinnosti zavedeného systému této kontroly

a. národních prostředků (příloha č. 4)

Veřejnosprávní kontroly na místě byly v roce 2011 vykonávány všemi odpovědnými zaměstnanci podle jejich působností a v souladu se zákonem o finanční kontrole a vnitřní směrnici k zajištění kontrolní činnosti, a to na základě pololetních plánů kontrolní činnosti, dále na podněty vedení kraje, ostatních orgánů veřejné správy a rovněž na základě informací uvedených ve stížnostech právnických a fyzických osob.

Předběžné veřejnosprávní kontroly byly pravidelně vykonávány před vynaložením veřejných výdajů při posuzování žádostí jednotlivých žadatelů o veřejnou finanční podporu z rozpočtu kraje a fondu kraje - Fondu Vysočiny. Vykonávány byly převážně administrativní veřejnosprávní kontroly, v případě zjištění nejasností nebo rizik byla jednotlivými odbory krajského úřadu výjimečně prováděna kontrola na místě u žadatelů o veřejnou finanční podporu.

Průběžné veřejnosprávní kontroly byly zaměřeny zejména na dodržování stanovených podmínek a postupů při uskutečňování, vypořádávání a vyúčtování schválených operací, na včasnost a přesnost záznamů o nakládání s veřejnými prostředky a o uskutečňovaných operacích. V průběhu roku 2011 byl dále rozšiřován výkon průběžných kontrol u příjemců veřejných finančních podpor v souladu se zákonem o finanční kontrole.

Průběžné veřejnosprávní kontroly *na místě* byly vykonávány odpovědnými zaměstnanci administrátora podpory u příjemců veřejných finančních podpor poskytnutých z rozpočtu kraje a fondu kraje. Příslušnými odvětvovými odbory byly též prováděny kontroly hospodaření

příspěvkových organizací zřizovaných krajem v resortu školství, sociálních věcí, zdravotnictví, dopravy, a kultury. V roce 2011 bylo u příspěvkových organizací kraje provedeno celkem 18 průběžných veřejnosprávních kontrol na místě.

Následných veřejnosprávních kontrol bylo u příspěvkových organizací zřizovaných krajem v resortech školství, zdravotnictví, sociálních věcí, doprava a kultura v roce 2011 provedeno celkem 49, žádná kontrola nebyla mimořádná.

U příspěvkových organizací kraje byly kontroly zaměřeny na dodržování právních předpisů, schválených rozpočtů a pokynů zřizovatele a na ověření údajů o hospodaření s veřejnými prostředky, tzn. na věrné zobrazení zdrojů, stavu a pohybu veřejných prostředků, a na to, zda tyto údaje odpovídají skutečností rozhodným pro uskutečnění veřejných příjmů, výdajů a nakládání s veřejnými prostředky. V roce 2011 jsme kontrolu hospodaření zaměřili současně i na ověřování hospodárnosti výkonu veřejné správy příspěvkovými organizacemi a identifikaci rizik v jejich hospodaření.

Provedenými veřejnosprávními kontrolami bylo zjištěno nedodržení některých obecně závazných právních předpisů, zejména v oblasti účetnictví (nesprávné postupy účtování, nedostatečná nebo chybná evidence a inventarizace majetku), nakládání s majetkem, vnitřního kontrolního systému, doplňkových činností, hospodaření s fondy a vnitřních norem příspěvkových organizací. Zjištěnými nedostatky byl zkreslen stav majetku a výsledek hospodaření v účetních závěrkách, resp. byly zjišťovány závažné nedostatky bez vlivu na účetní závěrku. V protokolech byla v mnoha případech konstatována finanční a provozní rizika ochrany veřejných prostředků a nevhodnost ve vynaložení veřejných prostředků.

Na základě zjištěných nedostatků byla vždy vyžadována opatření k jejich odstranění. Plnění těchto opatření bylo odborem kontroly ověřováno v průběhu roku 2011 u vybraného vzorku těch příspěvkových organizací, u kterých byly předchozími veřejnosprávními kontrolami zjištěny nejzávažnější nedostatky.

Porušení rozpočtové kázně bylo zjištěno v loňském roce následnými veřejnosprávními kontrolami u 3 příspěvkových organizací. Žádost jedné organizace o prominutí odvodu Rada Kraje Vysočina zamítla.

U příjemců podpor poskytnutých z rozpočtu kraje a z Fondu Vysočiny bylo provedeno celkem 89 následných kontrol. Byly zaměřeny na ověření dodržení podmínek poskytnutí podpor po ukončení realizace a závěrečném vyúčtování akcí. Porušení rozpočtové kázně bylo zjištěno u 3 příjemců a na základě rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina jim byl uložen odvod za porušení rozpočtové kázně. Jeden příjemce podal proti odvodu za porušení rozpočtové kázně odvolání, ministerstvo financí o něm dosud nerozhodlo.

V roce 2011 byly následné veřejnosprávní kontroly zajišťovány 7 pracovníky odboru kontroly. Vzhledem k velkému počtu zřizovaných příspěvkových organizací kraje (k 31. 12. 2011 celkem 121 organizací) je tudíž mnohdy problematické zajistit obecně požadovanou periodicitu provádění následných kontrol hospodaření těchto příspěvkových organizací.

I přes stávající personální kapacitu se odboru kontroly v loňském roce opětovně podařilo zkontrolovat minimálně 5%-tní vzorek akcí podpořených z rozpočtu kraje a fondu kraje podle jednotlivých dotačních titulů upravených Pravidly Rady Kraje Vysočina nebo Zásadami Zastupitelstva Kraje Vysočina.

b. zahraničních prostředků (příloha č. 5)

V roce 2011 nebyla Krajem Vysočina provedena žádná veřejnosprávní kontrola u předstrukturálních fondů.

Ze strukturálních fondů čerpal Kraj Vysočina finanční prostředky prostřednictvím šesti grantových schémat v programovacím období 2004 – 2006, z toho 5 grantových schémat bylo realizováno prostřednictvím Společného regionálního operačního programu a 1 grantové schéma prostřednictvím Operačního programu rozvoje lidských zdrojů.

V roce 2011 bylo gestorem grantových schémat provedeno celkem 42 veřejnosprávních kontrol na místě v rámci grantových schémat napojených na čerpání prostředků ze SROP. V rámci grantového schématu napojeného na čerpání prostředků z OP RLZ již nebyla provedena žádná kontrola, toto grantové schéma již bylo ukončeno. Všech 42 vykázaných kontrol bylo následných zaměřených na ověření udržitelnosti realizovaných projektů a nebylo zjištěno podezření na nesrovnalost.

V rámci programovacího období 2007 – 2013 byly Řídícím orgánem Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost Kraji Vysočina v rámci prioritní osy 1 a prioritní osy 3 schváleny čtyři globální granty ve čtyřech oblastech podpory. S Řídícím orgánem, Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, uzavřel kraj Dohodu o spolupráci, na základě které zabezpečuje realizaci tohoto operačního programu jako zprostředkující subjekt.

V roce 2011 bylo v rámci těchto grantů provedeno celkem 46 průběžných veřejnosprávních kontrol na místě, z toho:

- v oblasti podpory 1.1. celkem 16 kontrol
- v oblasti podpory 1.2. celkem 9 kontrol
- v oblasti podpory 1.3. celkem 8 kontrol
- v oblasti podpory 3.2. celkem 13 kontrol.

Administrativními veřejnosprávními kontrolami a průběžnými veřejnosprávními kontrolami na místě bylo v roce 2011 zjištěno celkem 62 případů porušení rozpočtové kázně.

Kraj realizuje také několik individuálních projektů v oblasti sociálních služeb. V souladu s rozhodnutím o poskytnutí dotace provedl kraj v roce 2011 celkem 49 průběžných veřejnosprávních kontrol v rámci projektu „Podpora vybraných sociálních služeb na území kraje Vysočina individuální projekt“ u poskytovatelů jednotlivých sociálních služeb. Projekt je realizován v rámci Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost.

3. Hlavní nedostatky, které v hodnoceném období zásadním způsobem nepříznivě ovlivnily činnost orgánu veřejné správy včetně stručné charakteristiky jejich příčin

Nedostatky, které by podstatně ohrozily nebo znemožnily plnění hlavních úkolů při zajišťování schválených cílů orgánu veřejné správy a které by měly významný vliv na řádnou správu a řízení hospodaření s veřejnými prostředky, nebyly v hodnoceném období identifikovány. Problémové oblasti byly průběžně řešeny v souladu s rozhodnutími orgánů kraje (Rady Kraje Vysočina a Zastupitelstva Kraje Vysočina) nebo rozhodnutím vedení krajského úřadu.

4. Informace o finančních kontrolách vykonaných podle vyhlášených mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána a o jejich výsledcích, které poskytly mezinárodním organizacím na základě jejich vyžádání (§ 24 odst. 5 zákona)

V průběhu roku 2011 nebyla na Krajském úřadu Kraje Vysočina provedena žádná finanční kontrola podle vyhlášených mezinárodních smluv.

5. Přehled a charakteristika opatření přijatých ředitelem Krajského úřadu Kraje Vysočina

Řízení provozní a finanční činnosti úřadu a účinné fungování vnitřního kontrolního systému bylo v průběhu roku 2011 zlepšováno např. následujícími opatřeními:

- vyhodnocování plnění strategických cílů krajského úřadu za uplynulé období,
- vytvoření protikorupční strategie Kraje Vysočina a proškolení všech zaměstnanců formou semináře a e-learningového kurzu,
- aktualizace interních předpisů,
- akceptování a realizace doporučení z vykonaných interních auditů,
- vzdělávání zaměstnanců krajského úřadu v oblasti finanční kontroly v rámci vstupního vzdělávání,
- podpora zvyšování odbornosti a profesionálního vystupování zaměstnanců,
- aktualizace pověření ke kontrole a přezkušování účetních dokladů,
- aktualizace databáze řízení rizik, zpracování roční zprávy o aktualizaci řízení rizik,
- realizace aktivit v rámci projektu Zvýšení kvality řízení Krajského úřadu Kraje Vysočina, tzv. Kvalita 09,
- aplikace modelu CAF (Common Assessment Framework) vycházející ze sebehodnocení kvality činnosti úřadu,
- realizace semináře a následných jednání cílených na problematiku kritérií hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti,
- podpora dalšího rozvoje analytického nástroje datový sklad, především v oblasti sledování ekonomiky úřadu a příspěvkových organizací.

K průběžnému sledování řešených problémů slouží systém evidence úkolů v rámci porad na jednotlivých úrovních řízení (porady grémia ředitele, porady grémia ředitele s vedoucími odbory a samostatných oddělení, porady jednotlivých sekcí a porady odborů). Obdobná evidence se používá pro sledování a kontrolu plnění úkolů vyplývajících z usnesení rady a zastupitelstva kraje. Jako další nástroj k řešení různých problémů je využívána možnost jmenování pracovních týmů ředitelem úřadu.

6. Souhrnné zhodnocení

Kraj Vysočina naplňuje principy řádné správy veřejných prostředků. Orgány kraje a ředitel krajského úřadu dostatečně vymezili pravomoce a odpovědnosti jednotlivých vedoucích a ostatních zaměstnanců směřující k naplnění těchto principů. Finanční kontrola je nadále nedílnou součástí finančního řízení, kontrolní činnost probíhá v souladu s platnými právními předpisy, útvary zabývající se finanční kontrolou mohou proto poskytovat dostatečnou míru nezávislého ujištění o přiměřenosti a účinnosti vnitřních kontrolních mechanismů. Krajský úřad si trvale klade za cíl udržitelný a kvalitní výkon veřejné správy v souladu s kritérii hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti.

Povinnost předložit každoročně zprávu o výsledcích finančních kontrol je zákonem o finanční kontrole stanovena také obcím a příspěvkovým organizacím jako orgánům veřejné správy. Obce na tuto zákonnou povinnost byly písemně upozorněny dopisem ředitele krajského úřadu, ve

kterém byly uvedeny i odkazy na manuály a návody na zpracování zpráv o výsledcích finančních kontrol.

V kraji Vysočina bylo k 31. 12. 2011 celkem 704 obcí. Z tohoto počtu 55 obcí (tj. 8%), i přes výše uvedené připomenutí zákonné povinnosti, zprávu o výsledcích finančních kontrol za rok 2011 nezaslalo. Z předložených zpráv o výsledcích finančních kontrol bylo pouze 49 zpráv (tj. 7 %) podáno elektronicky prostřednictvím Modulu ročních zpráv, tato skutečnost přináší vysokou administrativní náročnost při zpracování a zadávání těchto údajů do informačního systému.

Všech 121 příspěvkových organizací zřízených Krajem Vysočina k 31. 12. 2011 podalo zprávu o výsledcích finančních kontrol v termínu elektronicky.

Zpracovali:

Ing. Eva Janoušková
ředitelka Sekce ekonomiky a podpory – zástupce ředitele

Ing. Michal Ňachaj
vedoucí odboru kontroly

Ing. Iva Ďásková
vedoucí oddělení veřejnosprávní kontroly

Ing. Kateřina Tesařová
vedoucí oddělení interního auditu

V Jihlavě dne 24. 2. 2012

Schválil:

Mgr. Ing. Zdeněk Kadlec
ředitel Krajského úřadu Kraje Vysočina